

Vážení Radní,

12.3.2025 jsme zhlédli záznam ze zasedání Rady ČT a s mírným údivem si vyslechli diskuzi o „navýšení honorářů externistů“. Dotklo se to nás a našich členů, tedy všech tvůrců v audiovizí, kteří pracují pro ČT.

Považujeme za nutné se k tomu vyjádřit a uvést několik faktů na vysvětlení.

Otázka financování honorářů tvůrců, kteří pracují jako OSVČ byla kritická již mnoho let a vždy jsme v nejrůznějších obdobích vedli diskuzi s vedením ČT a několika předchozími řediteli. Vždy byly honoráře tvůrců podhodnocené a velmi těžko vymahatelné, protože pokud docházelo ke zvyšování průměrných a minimálních mezd, musely se navýšit mzdy zaměstnanců, kteří mají za sebou odbory a mají na to nárok. Na tvůrce už nezbývaly prostředky. Především proto, že se nezvyšovaly poplatky, tedy rozpočet ČT, ale množství výroby na počet hodin zůstalo stejné, dokonce se zvyšovalo množství kanálů apod.

Navýšování honorářů tvůrců bylo neprosaditelné, protože **všichni tvůrci, kteří vytvářejí OBSAH vysílání jsou OSVČ** a neměli na své straně zákonné prostředky. ARAS, který je profesním spolkem, se snažil jednat, ale pouze na bázi ochoty zástupců ČT nás vyslechnout a vyhovět v rámci „jejich“ omezených možností.

Situace se v posledních 4 letech stala naprosto neudržitelnou! V době energetické krize, obrovské inflace, zdražování, naše honoráře zůstaly na úrovni roku 2013 (s částečným 5 a 10% navýšením pouze některých pořadů).

Tvůrci se dostávali do neúnosných podmínek ve chvíli, kdy chtěli svou práci, kterou umí a mají rádi, dělat dál. Někteří z profese začali odcházet, protože neúživili rodinu, jiní si přivydělávají jako taxikáři, rozvozy jídel či prodavači a uklízečky. Režiséři pravidelných pořadů a dokumentárních filmů například pracovali a stále pracují (při výpočtu a srovnání hodinové mzdy) za **120 – 190 Kč** na hodinu.

Podobná situace je nejen u scenáristů a režisérů, ale i u kameramanů a střihačů. Proto se naše asociace spojily a začaly vyjednávat společně a být nekompromisní, vzhledem k neudržitelnosti situace. Oporou pro vyjednávání nám byly nové pokyny Evropské komise, které podporují vyjednávání profesních asociací jako tvůrců OSVČ a dávají ho na úroveň kolektivnímu vyjednávání zaměstnanců.

Společná jednání ARAS, AČK, AFS jsme zahájili již s minulým vedením ČT, tedy ředitelem Dvořákem a logicky v něm pokračovali za nového vedení. Ředitel Souček tedy „zdědil“ toto jednání. Nejčastějším argumentem ze strany vedení ČT posledních 10 let bylo, že pokud nám zvýší honoráře, bude pracovat méně tvůrců, protože jejich rozpočet je stále stejný.

Vzhledem k podpoře pokynů Evropské komise i vzhledem ke stále se zhoršující situaci tvůrců jsme přitvrdili v argumentaci. Tedy, že požadujeme spravedlivé a důstojné honoráře pro tvůrce i za cenu, že se sníží výroba! Není možné, aby se vyrábělo a vysílalo na úkor tvůrců, každý režisér, scenárista, kameraman i střihač se stali investory a sponzory ČT!

Nepožadovali jsme bezbřehé navyšování honorářů, ale **pouze NAROVNÁNÍ NA SPRAVEDLIVOU A DŮSTOJNOU VÝŠÍ.**

Je velmi nedůstojné, když režisér či střiháč přichází do střížny a ví, že paní, která mu vydává klíče od střížny má vyšší mzdu než režisér. A to nemluvíme o „bonusech“, protože ta paní má např. oběd za 30 Kč a režisér si musí zaplatit 200 Kč atd.

Nůžky se rozvíraly víc a víc a kvalitní tvůrci už váhali, zda mají u své profese zůstat. Tato situace logicky přitahuje lidi nekvalifikované, kteří jsou ochotni pracovat za méně a tím by se postupně mohla do budoucna snižovat i kvalita pořadů.

Tomu všemu se snaží naše asociace zabránit a honoráře, ale také pracovní podmínky tvůrců OSVČ se snažíme NAROVNÁVAT! Tedy ne ZVYŠOVAT, ALE NAROVNÁVAT NA DŮSTOJNOU A SPRAVEDLIVOU ÚROVEŇ.

Proto nás velmi mrzí váš přístup a pohled na navýšení našich honorářů, které jsou zatím první vlaštovkou a jsme rádi, že současné vedení se tomuto letitému problému postavilo čelem. Upozorňujeme na to, že aby nastalo spravedlivé narovnání situace, byly naše nároky mnohem vyšší. To, k čemu došlo od začátku letošního roku nedosahuje ani 30% toho, co by nám náleželo a co mají zaměstnanci. Proto chceme ve svém jednání pokračovat.

Již v minulosti jsme na tento problém upozorňovali i Radu ČT (přikládáme) a mediální výbor v PS a žádali o součinnost. O to vás tedy žádáme znovu a pro ozřejmění stavu přikládáme argumenty, které jsme při jednání používali, abyste mohli nahlédnout na veškerá fakta tohoto problému.

Děkujeme za pochopení a doufáme, že budete stát na naší straně, protože kvalitní tvůrci jsou rozhodujícím předpokladem úspěšného naplňování veřejné služby.

Pavel Berkovič
prezident Asociace českých kameramanů AČK

Mariana Kozáková
předsedkyně Asociace filmových střiháčů a střiháček AFS

Marta Nováková
předsedkyně Asociace režisérů, scenáristů a dramaturgů ARAS

